EL SAXOFONISTA NÒMADA

Anava a visitar la mare i el germà amb prou feines un cop al mes a un petit pis d'un barri pobre de Berlín, on havia viscut tota la vida. Quan arribava tancava la porta amb un cop triomfal. Normalment s'hi quedava a dinar. S'asseia a la taula davant la mare i el germà, ells sempre tan units, esperant que un dels dos el servís.

- Der geld.- Com sempre, els va posar sobre la taula, de la mateixa manera amb que tancava la porta- He fet una bona caixa aquest mes, no us podeu queixar.
- Nosaltres mai ens queixem Tommy.- Deia el seu germà.
- I parlant de tot bruder, potser que ens comencéssim a espavilar, no? Ho dic perquè això de ser músic ja deus saber que té un futur pèssim.

Tenia el costum de mirar-lo amb odi i ara a més a més amb superioritat. Ho havia aconseguit; per fi era millor que el seu germà, encara que la mare no ho valorés.

- Tommy, jo...- la mare mirava al plat, però no menjava - Ens van molt bé aquests diners que ens portes però... no m'agrada gens que tractis així a aquestes noies. No m'agrada que les enganyis i les obliguis a... a...

Ell es posava a riure. Havia adquirit aquest hàbit, així com el de cridar i el de donar cops forts, arran de la mort de la seva novia en un accident, deu anys enrere. I els havia accentuat més amb

l' execusió del seu pare comunista. A més a més de la guerra que encara els havia empobrit més.

- Almenys no sóc ni un desgraciat ni un pobre! Jo m'he buscat la vida, m'he espavilat. Què heu fet vosaltres? Tocar una mist d'instrument i cosir roba? ¿Plorar la mort del vàter, del pare?
- No pots ni reconèixer que tu tampoc ho has superat tot plegat encara. - Va dir el germà.

Quan el Tommy s'enfadava se li marcaven les venes dels costats del front.

- Tu què coi sabràs! No entens res! Sempre així d'innocent. - Va posar una ganyota de fàstic al pronunciar l'ultima paraula - Com si encara tinguéssis deu anys. El món és una mist, entera-te'n d'una punyetera vegada! Et penses que les teves il·lusions es compliran encara que les meves no ho hagin fet? Ho portes clar! Mai seràs un músic conegut, mai guanyaràs prous diners, mai podràs viatjar per tot el món, mai podràs ser un nòmada com tu dius!
- Serà el teu món una merda, perquè tu fas que sigui així!

Ell, el germà petit, que a dures penes era major d'edat, el hinreißend de la mare, el músic, el carinyós, va sentir ràbia i fins i tot odi. Les circumstàncies li ho havien ensenyat. Havien tacat amb un punt negre el seu expedient pur. Però ell encara conservava somnis.
En moments com aquest, la mare s'aixecava de la taula a poc a poc i es tancava a l'habitació. Ja no es veia en cor de res últimament, ja no tenia forces. Els seus fills continuaven discutint.

La Maria recordava que plovia. Recordava la incomoditat dels mitjons molls sota les seves sabates, les gotes que li queien al costat esquerre del cos i la feina de la seva mare per aguantar el paraigües, les bosses de les compres de Nadal i la mà de la nena. Estava farta d'emprovar-se sabates, estava marejada de tants perfums i cansada de comprar vestits que sabia que es trencaven només mirant-los.
- Entro aquí, que m'agraden aquestes botes de l'aparador. Entres o m'esperes aquí?
- Entra tu, estic cansada mama.
Una cançó et pot canviar la vida. Això va ser el que li va passar a la Maria, aquella nena rica de Barcelona, en un dia plujós de l'any 48, quan amb prou feines tenia dotze anys. Va ser el dia més especial de la seva vida. El recordaria sempre, junt amb la nit de l'any 56.
Sola, davant l'aparador d'una tenda qualsevol va sentir la seva melodia preferida, la inconfundible "When the saints go marching in". Se sentia molt de fons però no podia ser gaire lluny. Així que va seguir ràpidament les notes suspeses a l'aire, amb el paraigües seguint-la a ella, però sense arribar a tapar-la. I el va trobar. La cançó era interpretada per un captaire saxofonista. Tocava amb els ulls tancats, seguint la pulsació de la melodia amb el peu dret, mentre es balancejava endavant i endarrere.
El primer que va pensar la Maria és que no havia sentit mai a la vida algú que toqués tan bé i amb tanta passió. El captaire era alt i extremadament prim, amb el cabell castany clar despentinat, que tot i que no el tenia llarg li convenia una tallada. Portava la típica barba de tres dies, però no tenia ni un pèl al bigoti. I això va ser la segona cosa que va pensar la Maria; que era preciós. Ensimismada, va plegar el paraigües i el va deixar a terra. Es va ajupir sense fer soroll, per por de desconcentrar-lo, i també va tancar els ulls per tal de només sentir la música.
Quan la peça va acabar, va obrir els ulls i va veure el noi ajupit davant seu, de la mateixa forma que ella. La tercera cosa que va pensar la Maria: Tenia un somriure perfecte i els ulls del blau que té el cel en els dies assolellats que tant li agradaven. Es van quedar mirant uns segons. Era estrany, però els dos en aquell moment ja havien notat la seva complicitat.

- Hallo, hola.
- Hola.
- T'ha agradat?

El noi tenia un marcat accent alemany.

- Sí, molt. - Va abaixar la mirada i va veure la funda del saxofon amb només vint pessetes - Ai, ho sento...Jo no... Vaig a buscar la meva mare, ella té molts diners.

La nena va fer el gest d'aixecar-se i el saxofonista va riure dolçament.

- Això no importa. Amb que m'hagis escoltat ja en tinc més que suficient. Veig que t'agrada molt la música. Com et dius kleine Prinzessin, petita princesa?
- Maria.
- Jo em dic Wenzel. Encantat.

Li va oferir la mà i li va estrènyer, com si fossin dos polítics que haguessin acabat d'arribar a un acord. La Maria mai oblidaria el moment en que ell li va dir sense deixar de somriure:

- Estic segur que ens portarem molt bé Maria.

Però aquest moment màgic el va espatllar una mà que la va agafar ràpidament pel braç i va cridar:

- Es pot saber què estàs fent Maria? Oh, Déu meu! Mira com t'has embrutat! Confio un moment en tu i mira, te'n vas dos carrers lluny! Qui és aquest noi?

No li va donar temps ni de respondre que la mare ja l'estava arrossegant lluny d'ell. El Wenzel li va dir adéu amb la mà i la Maria no va deixar de mirar enrere en tot el trajecte fins arribar a casa.

La Maria tenia cada dia una hora per ella sola, durant la que, en teoria, s'havia d'estar a casa tancada. El seu pare treballava al bufet d'advocats i la seva mare ensenyava física a la universitat. Desde que la Maria plegava de l'escola a les tres i mitja fins que podia venir la mainadera era una nena lliure. Vivia només per aquestes estones. Els seus pares ignoraven aquesta necessitat de llibertat de la seva filla. No sabien tampoc la seva passió per la música, ni per la lectura. La única cosa que sabien és com volien que fos la seva filla, no qui era realment.

Així doncs, l'endemà d'aquell dia plujós i crucial de la vida de la Maria, la nena va agafar menjar de la cuina de casa i li va portar al Wenzel. Era allà, just al mateix lloc que el dia anterior. Quan el va veure el cor li va donar un tomb. Era possible que fos més perfecte encara? Aquest cop tocava una peça de Charlie Parker; "My old flame".

- Hallo kleine Prinzessin Maria. Com estàs? - Es va inclinar fins la mida de la nena i li va despentinar els cabells.

- Molt bé, gràcies. Mmm...T'he portat una mica de menjar que he pogut agafar de casa, deus tenir gana.
- Per mi? Ostres, no sé què dir. M'hi hauria d'oposar però...
- Té.

Li va posar el pot de galetes mig buit i el tros de pa amb xocolata dins la funda del saxofon. Hi havien deu pessetes. La nena no entenia com la gent d'aquell barri, sent com era així de rica, podia ser tan poc generosa. No apreciaven el seu talent? No veien que aquest noi es mereixia milions de pessetes? No sentien que tocava com els àngels?

Es van assentar junts mentre el noi menjava amb deliri, sense dir ni una paraula al principi, però al cap d'uns minuts van tenir la primera de les moltes converses que tindrien. Va començar així:

- No t'agrada gaire anar a comprar oi?
- No, no gaire.
- Quants anys tens?
- Dotze, gairebé tretze.
- Ah mira, just deu menys que jo.

La Maria el va anar a visitar i portar-li menjar cada dia durant tres anys. Els seus pares no es van adonar mai de res. Durant aquell temps es van arribar a conèixer molt a fons. Es van sentir compresos mútuament. A més, sabien detalls aparentment sense importància l'un de l'altre. El Wenzel sabia entre altres coses que la Maria desitjava embrutar-se els vestits i que no li agradava gens anar a l'església i es veia obligada a anar-hi cada diumenge. Ella, al seu torn, sabia que el sol sostingut del seu saxofon no sonava gaire bé perquè un cop li va caure del pis d'on vivia abans, i que un dels seus plans era viatjar i veure món. En canvi, no sabien aspectes que altres haurien considerat crucials, com qui era la família del Wenzel i on vivien, o que a la Maria la van operar dues vegades quan era petita.

Tot i així, el que més li agradava a la Maria era quan el Wenzel li ensenyava a tocar el saxofon. La col·locava ell mateix a la posició correcta. I deia:

- Ara bufa i tocaràs un do. Ostres!

Van estar rient molta estona per aquella mena de so agut i eixordador que havia sortit del saxofon. Dos dies més tard, la Maria tocava com si portés dos mesos practicant. Tenia un bon professor i ell una bona alumne.

Però va arribar un dia, un dia que la Maria ja sabia que arribaria, encara que desitjava amb totes les seves forces que no arribés mai.

- Kleine... Me'n vaig de Barcelona. Mai havia estat en un lloc tan temps. Em sap molt greu jo... Tan de bo es parés el temps.
- No te'n pots anar Wenzel. Saps que ets tot el que tinc.
- No diguis això, no és veritat Maria.
- Que si!

Ella es va posar a plorar. Recorda que va passar pel costat una noia de la seva classe i se la va quedar mirant una bona estona. Es van abraçar. Ell l'estrenyia amb força, la Maria no podia respirar.

- T'estimo molt kleine Prinzessin. Serà impossible oblidar-te. Ets la germana petita que mai he tingut.

I això la va fer plorar el doble. No volia ser cap germana petita.

No van servir de res les súpliques, el Wenzel se'n va anar. A París, havia dit, i després a Roma. Li havia proporcionat tota la informació necessària.

Va estar comptant els dies, i quan va fer els divuit anys, va agafar tots els diners estalviats i va dir als pares que se'n anava a veure món i que els visitaria de tant en tant. Ells ja feia temps que la donaven per un cas perdut.

El va trobar de seguida. Va sentir la cançó "Moonlight" i va pensar que no podria tornar a viure mai més sense el so d'aquell saxo.

El Wenzel no havia canviat gens. A la Maria se li van caure les llàgrimes quan el va veure.

- Maria, què, què hi fas aquí?
- Ja sóc lliure.
- Però què? Has deixat a la teva familia? Què has fet? No te'n adones? Saps la sort que tenies? No, no ho saps. Molta gent mataria per estar a la situació que estaves.
- Tu no.
- Oh, kleine prinzessin. Vine aquí.- la va abraçar i per un moment la noia va odiar al saxofon perquè estava al mig d'ells dos- No saps el que fas, no ho saps... Ets a temps de tornar.
- No vull Wenzel. Perquè no em deixes? Perquè no em deixes ser una nòmada com tu? Aquesta també és la meva felicitat.

Al cap d'uns minuts el noi va dir:

- No m'agrada ser així d'egoista. Però ja res m'importa. Queda't siusplau.

Aquella va ser la primera nit de la Maria, la nena rica, al carrer. Però per ella era com si hagués dormit en un hotel de cinc estrelles. Per ella només existia ell. Estaven assentats molt junts i el Wenzel amb un braç per sobre les seves espatlles. A partir d'ara sempre dormirien així. El Wenzel li va acariciar la galta amb un sol dit:

- La meva kleine Prinzessin... Ja és tota una dona. I molt schön. La més preciosa de la història de les princeses precioses.

Les galtes se li van encendre, esperava que ell no ho hagués notat. Potser la foscor ho dissimulava. També esperava un petó als llavis a continuació, però ell li va fer al front.

Durant el dia anaven fent torns per tocar.

Van estar cinc anys junts, nòmades. Anant d'una ciutat a una altre fent autoestop: Londres, Tolouse, Atenes, Amsterdam... La Maria es va acostumar ràpidament a aquest estil de vida, mai havia sigut tan feliç. Podia estar sempre amb ell i això era el que li importava.

La Maria recordava que era una nit plujosa, perquè tenia els mitjons molls, però aquest cop no estava sota un paraigües. Recordava també el braç del Wenzel sobre la seva espatlla, i la seva respiració calmada. Recordava que en aquell moment havia pensat que Vienna era de les millors ciutats que havia visitat. Tres ombres grosses es van plantar davant d'ells. Una veu greu va dir:

- Gute Nacht, bona nit. Herr Wenzel Faust, queda detingut després de llargs anys de persecució i búsqueda, per l'homicidi de Tommy Faust.

El mateix home va posar-li les manilles. El soroll al tancar-les va produir una gran esgarrifança a la Maria.

- Acompanyi'm. I vostè? Vostè què hi fa aquí? No sembla una captaire. L'hi ha fet mal? Què ha fet? L'acompanyarem a casa, no es preocupi.
- No m'ha fet res. Sóc amiga seva.

Se'l van emportar. Plorava. I amb els llavis anava dient: Ho sento, ho sento kleine Prinzessin...

I ella no deia res, no podia dir ni una sola paraula.

Una dona molt vella que toca el saxo viu actualment als carrers de Barcelona. Les mares quan passen per davant d'ella diuen als seus fills: Quan jo vaig néixer ja hi era aquesta dona, es diu Maria. Llavors ella els dedica un somriure.

Avui, un dia plujós, la vella saxofonista tocava com cada dia "When the saints go marching in" amb els ulls tancats, seguint la pulsació amb el peu i balancejant-se endavant i endarrere. Quan ha tocat la última nota ha vist un vell ajupit davant seu, escoltant amb atenció.

- Ja toques millor que jo, Kleine Prinzessin.